

ОБЩИНА МЕЗДРА

Мездра 3100, ул. "Христо Ботев" 27, тел: 0910/9-21-16; 0910/9-23-21, факс: 0910/9-25-23

[e-mail:mezdra@mail.bg](mailto:mezdra@mail.bg), <http://www.mezdra.bg>

Програма за подпомагане на малкия и среден бизнес в община Мездра

Община Мездра има добри предпоставки и налични условия, които инвеститорите търсят – хора с умения, възможности и готовност за преквалификация, развита инфраструктура, отлични комуникации, ниски нива на местни данъчни ставки, такса битови отпадъци и подходящи свободни терени.

В Общината има естествени ресурси за развитие на селското стопанство – наличие на обработваема земеделска земя, съхранени традиции в производството на земеделска продукция, балансирано развита пътна инфраструктура и възможности за развитие хранително-вкусовата промишленост. Естествените ресурси са предпоставка за развитие на зърнопроизводството, зеленчукопроизводството, отглеждането на трайни насаждения, животновъдството /свиневъдство, овцевъдство, говедовъдство/.

Специфичното богатство на района е наличието на залежи от бял врачански камък. На територията на Община Мездра са сключени двадесет и един договори за добив на скално – облицовъчни материали, действат три МВЕЦ и двадесет и осем дружества и фирми с водещо участие в сферата на бизнеса и предприемачеството.

Основните изводи от социално-икономическия анализ по отношение на икономическото състояние и свързаните сектори, разкриват наличието на ресурси, с които община Мездра разполага и проблеми, за чието преодоляване следва да бъдат дефинирани подходящи мерки:

- **Силни страни по отношение на икономическо развитие:**
 - Благоприятно географско положение - близост до столицата и областен административен център. Изградена транспортна инфраструктура и наличие на ЖП връзки с със София, Варна и Видин благоприятни климатични условия за развитие на селско стопанство и хранително-вкусова индустрия.
- **Слаби страни по отношение на икономическо развитие:**
 - Негативни демографски тенденции; Слаба икономическа активност на населението; Ниско равнище на доходите в общината спрямо средното за страната. Монокултурно растениевъдство, малък дял на зеленчукопроизводство, овощарство и лозарство; Амортизирана водопроводна мрежа.
- **Възможности по отношение на икономическо развитие:**
 - Развитие на селското стопанство и съпътстваща хранително-вкусова промишленост; Усвояване на потенциала за развитие на културно-исторически, селски, екотуризъм, лов и риболов; Наличие на свободен общински сграден фонд и терени, които могат да предизвикат инвеститорски интерес; Реализиране на публично-частни партньорства; Реализиране на възможностите за финансиране от фондовете на ЕС.
- **Заплахи по отношение на икономическо развитие:**

- Липса на икономическа активност и инвеститорски интереси; Нисък жизнен стандарт и нарастване на миграцията; Намаляване дела на населението в трудоспособна възраст и риск от обезлюдяване на района.

Приносът на бизнес сектора за развитието на региона или общината може да бъде оценен основно чрез създаването на нови работни места, принос за повишаване конкурентоспособността на пазара, нарастване на производителността. Визията на община Мездра за подкрепа на местната икономика е създаване и промотиране на инвестиционния климат и развито младежко предприемачество, чрез подкрепа и насърчаване на предприемачеството и новите бизнес инициативи на жителите на община Мездра и привличане на външни инвеститори.

Стратегията за местно икономическо развитие и привличане на инвестиции в община Мездра е фокусирана върху следните приоритети:

- подобряване достъпа до и развитието на онлайн публични и бизнес услуги.
- мерки, свързани с организационното развитие на администрацията за предоставяне на ориентирани към бизнеса услуги;
- развитие на ефективни отношения с бизнеса и включване на представителите на бизнеса в планирането на дейности, насочени към подобряване на бизнес средата;
- подкрепа на предприемачеството и нововъзникващия бизнес чрез развитие на възможности за равен достъп до информация, технологии и услуги;
- развитие на управлението на общинската собственост в подкрепа на бизнеса и икономиката;
- отваряне на общината към професионалните и неформалните общности за идентифициране и осъществяване на инициативи.
- подобряване и реконструкция на съществуващата техническа инфраструктурна мрежа, свързана с бизнеса;
- обособяване на терени за инвестиции „на зелено“ и насочване на бизнес дейностите и прехвърляне в обособена промишлена зона на производства,
- обновяване, почистване, реконструкция и рехабилитация на участъци от общинската пътна мрежа, осигуряваща достъп до зоната;
- създаване на условия за интегриране на групите в неравностойно положение чрез изграждане на достъпна градска среда;
- повишаване на безопасността и сигурността в района - камери;

Организационно осигуряване на работата на администрацията за подкрепа на бизнеса

Предизвикателствата пред развитието на община Мездра в средносрочен план са свързани с необходимостта от увеличаване на ефективността и ефикасността на управлението на местното икономическо и социално развитие, включващо:

- усъвършенстване на модела за организация и работните процеси на общинската администрация./Съществуващото „Гише на предприемача“ в Информационен център за обслужване на гражданите в Община Мездра да предоставя комплексно обслужване на юридически лица в кратки срокове, както и да се осигурява индивидуално административно обслужване на инвеститори./
- намаляване на административната тежест на физически и юридически лица.

- въвеждане на ефективни и ефикасни методи и техники за изпълнение на функциите, свързани с програмирането и реализацията на мерките, насочени към стимулиране на местното икономическо и социално развитие и административното обслужване на гражданите и бизнеса.
- развитие на електронните административни услуги, вкл. предоставяне на информация;
- развитие на административен капацитет за управление на туристическия маркетинг.

Изграждане на система за управление на общинската собственост, насочено към подкрепа на бизнеса.

Общинската собственост е основен капитал, чрез който местната власт осигурява предоставянето на качествени публични услуги, работи за развитие на територията и осигурява необходимите ресурси в съответствие с нуждите на местното социалноикономическо развитие. Ефективното управление на общинската собственост създава възможности за идентифициране на състоянието на различните видове собственост, техния капацитет, подходите за по-добро оползотворяване на собствеността, приоритетните нужди от инвестиции. Изграждането на система за управлението на общинската собственост, която при спазването на принципите за законосъобразност, ефективност и публичност ще включва:

- идентифициране на разполагаемата общинска собственост и класифицирането и по видове;
- проучване и описание на състоянието;
- разработване на електронен регистър на общинската собственост като инструмент, подпомагащ ПЧП чрез улесняване на достъпа на бизнеса до информация;
- интегриране на капиталовите и приходните бюджетни стратегии с планирането на управлението на общинската собственост;
- поддържане на интернет страницата на общината на актуален списък със свободните терени и други недвижими имоти за осъществяване на инвестиции;
- продажба на недвижими имоти-частна общинска собственост по облекчена процедура след решение на общинския съвет и по предложение на Българската агенция за инвестиции, на инвеститор, получил сертификат за инвестиция от първи клас за проект, свързан с развитието на Община Мездра;
- осигуряване на преференции и намаляване на размера на наема на общински помещение и терени при разкриване на работни места, свързани с дейността на отдадените под наем имоти;
- осигуряване на офиси, търговски и производствени помещения на преференциални цени при наемане в сградата на Бизнес инкубатор гр. Мездра за стартиране и развитие на собствен бизнес на млади предприемачи;
- облекчаване на административната тежест на услугите, при наемане на помещения за стартиращи предприятия и укрепване на развитието им

Подкрепа на предприемачеството и привличане на външни инвеститори.

Разпространяване на информация за насърчаване на икономическото развитие

- изготвяне и разпространяване на информация за изискванията за стартиране на фирма;
- изготвяне, публикуване и актуализация на икономически профил на общината;
- координация и съвместна работа със съседните общини за възможности за осигуряване на терени за изнасяне на съпътстващи производства и обслужване.

Представяне и промотиране на възможностите за инвестиции

- представяне и промотиране на ресурсите – общинска собственост, изградена инфраструктура, информационно и административно обслужване;
- представяне и промотиране на работещия бизнес на икономически форуми;
- инициране на годишна награда за най-бързо развиващ се бизнес.

Конкретните цели включват:

- предоставяне на информация на външни инвеститори за конкурентните предимства на общината в секторите производство, туризъм, селско стопанство и за възможностите за инвестиции;
- осигуряване на канали за комуникация между местната власт и потенциални нови инвеститори;
- изграждане на имидж на общината като полагаща грижи за привлечените нови инвеститори и след първоначалния период на инвестиране («after-careactivities»);
- изграждане на увереност в местния бизнес, че местната власт работи за преодоляване на съществуващите проблеми и че решенията се взимат като се отчита мнението на бизнеса (прозрачност и осигуряване на равнопоставеност);
- изграждане на увереност у гражданите, че местната власт работи за осигуряване на бизнес климат в общината, който да благоприятства предприемачеството и стартирането на нов бизнес.

Изпълнението на целите ще бъде търсено чрез:

- включване на събитията от културния календар на община Мездра като информационни поводи и възможности за надграждане на тяхното съдържание в посока разпространяване на информация, затвърждаване и разширяване на представата за община Мездра като място за успешен бизнес.
- осъществяване на поддържаща и продължаваща през целия период информационна кампания, осигуряваща канал за комуникация с нови инвеститори, нуждаещи се от базова информация за бизнес климата в общината чрез използване на изготвения инвестиционен профил на община Мездра.
- определяне на външни за общината (национални и международни) събития (изложения, панаири, конференции и икономически форуми), чрез участието в които общината ще достигне по най-ефективен начин до предварително идентифицираните желани инвеститори.

Съобразно ресурсите и аудиториите, към които са насочени, дейностите от плана са групирани в следната типология:

- Основна цел на информационните дейности е изграждане на желаната представа за община Мездра сред широката аудитория, предоставяне на насочваща информация на бъдещи инвеститори, информация за възможно сътрудничество по конкретни

инициативи с общинските управи на съседни общини, като например сключени от страна на общината договори по проект ROBG-416 „Съвместни усилия срещу природни бедствия“ по Програма за трансграничното сътрудничество INTERREG V-A Румъния – България 2014 -2020, и ROBG 452 „Добре дошли в средновековието“.

- Информация за планираните от местната власт мерки, за подобряване на общинската инфраструктура и търсените външни инвеститори.
- **Разяснителните дейности** са свързани със запознаване на целевите групи с възможностите, условията, процедурите и др., свързани с участието на аудиторите в процесите на местно планиране, на взимане на решения, възможностите за финансиране за развитие на бизнес, предприемачество. Разяснителните дейности запознават с препоръчителни или добри практики, а също и с възможни рискове, по отношение на икономическото развитие.
- **Образователните дейности** целят да засилят знанията и търсенето на информация и услуги, свързани с определени теми за икономическото развитие на общината. Община Мездра ежегодно проверява необходимостта от човешки ресурс на бизнеса, и съдейства да бъдат сформирани паралелки в средните училища съвместно с фирмите на територията на общината. В тази връзка стартира и първия випуск на специализирана паралелка в ПГ по МСС гр.Мездра в която ще се обучават в дуална форма по специалността „Електрообзавеждане на железопътна техника”, професия „Електротехник”. Това е и първата жп паралелка в България с дуална форма на обучение. Новият проект на Община Мездра и БДЖ е факт, благодарение на усилията на ръководството на Община Мездра, Регионално управление на образованието гр.Враца и на „БДЖ-Пътнически превози” ЕООД за привличане на млади кадри в системата на БДЖ. Също така в дуалната форма на обучение за нуждите на частния бизнес в областта на автотранспорта е създадена специалност „Техник по транспортна техника“ с професия „Автотранспортна техника“. Осигуряването на качествено обучение и създаването на бъдещи професионални кадри е една от приоритетните задачи в образованието в общината, като по този начин се гарантира успешното кариерно развитие на младото поколение.
- **Застъпничеството** се отнася в най-голяма степен до представянето по подходящ начин на интересите на общината в областта на икономическото и социално развитие, защита на интересите на местния бизнес и възможностите за развитие на предприемаческия дух. Това може да включва предоставяне на актуална и целенасочена информация на планиращите и вземащите решения и други.
- **Промоционалните дейности** популяризират водещите идеи на стратегията в подкрепа на икономическото развитие и са основен инструмент за разпространение на специфично насочена информация. Тези дейности могат да включват подготовка и провеждане на маркетингови проучвания, разпространение на специализирани анализи, материали, презентации и др.
- **Дейностите тип “събития”** включват празници, хепънинги, спортни състезания, концерти и т.н., които по своята същност също спадат към промоционалните дейности.

Публично – частни партньорства

Планирането и управлението на ПЧП инициативите на местно ниво е част от общия цикъл на изпълнението на функциите на местната власт. Изходната база и резултатите от този процес следва да бъдат обвързани и с процесите по формирането и управлението на политики на местно ниво, както и с изпълнението на национални и териториални (за район за

планиране, за област или община) политики. За определянето на конкретен проект, който да бъде осъществяван чрез подхода на публично-частно партньорство, се изготвя изходна спецификация на проекта, която представя резултати, които следва да бъдат постигнати от гледна точка на технически, правни, икономически, географски, екологични и др. критерии. Отношения на ПЧП могат да възникнат чрез:

- създаване на търговско дружество с общинско участие, при спазване правилата на Търговския закон, като се имат предвид регулациите за упражняване на правата на собственост на общината в търговските дружества, нормативната уредба на Закона за местното самоуправление и местната администрация и правомощията на общинския съвет;
- включване на общината като партньор за осъществяване на проект с обществени функции във вече съществуващо търговско дружество или неправителствена организация, при което се прилагат разпоредбите на Закона за местното самоуправление и местната администрация;
- сключване на договор след прилагане на процедурите, предвидени в Закона за концесиите, Закона за обществените поръчки или друг закон, ведно с подзаконовите актове за тяхното прилагането.

Формите за реализация на ПЧП в зависимост от участието на частния партньор биват:

- Операция до ключ - когато общината предоставя възможност на частния партньор да изгражда и експлоатира материалния обект, предмет на ПЧП, а собствеността се запазва за общината;
- Лизинг – Разработване - Експлоатиране или Купуване – Разработване – Експлоатиране;
- Изграждане – Експлоатиране – Прехвърляне;
- Изграждане – Притежаване - Експлоатиране –Прехвърляне;
- Изграждане – Придобиване – Експлоатиране.

Изброените форми съответстват на основните форми, установили се в практиката.Подходящо е добавянето на допълнителна форма доизграждане/допълващо пристрояване/облагородяване, ремонт и пристрояване, която да даде възможност на частният партньор да финансира и изгражда допълнително звено към съществуващ обществен обект, след което да може да експлоатира допълнителното звено за определен период от време или докато възстанови направените инвестиции плюс разумна инвестиционна печалба.

В заключение наличието на достатъчна на брой работна ръка, както и качеството на тази работна ръка са едновременно фактор и следствие от привличането на инвестиции. Този извод се отнася както за местните, така и за чуждестранните инвестиции. Ето защо, обучението и образованието на работната сила са водещи при изработването на стратегията за привличане на инвестиции. Паралелно с това политиката за преодоляване на тежката демографска криза е насочена към подобряване на инвестиционната среда, защото инвестициите са тези, които създават работни места и доходи, като по този начин задържат и привличат млади хора в община Мездра.